

CNS 7/2022

Dictamen en relació amb la consulta formulada pel representant legal d'una societat mercantil local relativa a la legitimació per a sol·licitar a les entitats bancàries dades identificatives de les persones que, sense ser titulars (titulars difunts), paguen les taxes públiques associades als drets funeraris de persones difuntes

Es presenta davant l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades una consulta formulada pel representant legal d'una societat mercantil local en la qual exposa que en la gestió del servei públic de cementiri municipal es troba amb una circumstància que impedeix el correcte funcionament de les tasques que té encomanades.

En particular, exposa que en morir el titular de drets funeraris, sense transmetre'ls o deixar cap indicació relativa a la seva transmissió, les sepultures i nínxols queden desproveïts de titular. Això no obstant, en molts casos hi ha una persona que es fa càrrec de les taxes de conservació associades perquè consta el pagament, però sobre la qual es desconeix la seva identitat, atès que són domiciliacions antigues, prèvies a l'entrada en vigor de la normativa SEPA.

La societat municipal manifesta que aquesta circumstància no permet complir amb les previsions normatives que regulen aquest servei públic, o altera el normal funcionament del servei, així com perjudica a les persones que satisfan les taxes associades a aquests drets funeraris en la mesura que la normativa preveu que en aquests casos s'hagin d'imposar limitacions, com ara la no autorització de trasllat de restes o la no concessió de lloguers provisionals.

Amb l'objectiu d'esmenar aquesta situació, la societat planteja la possibilitat de recórrer a les entitats bancàries que gestionen el pagament d'aquestes taxes per poder obtenir les dades identificatives dels titulars dels comptes bancaris que les satisfan i poder-los informar de la possibilitat de regularitzar la seva situació, i garantir el correcte exercici dels seus drets.

En relació amb aquesta qüestió, planteja les següents consultes:

"A) Podem considerar que XXXX actua en una missió realitzada en interès públic o en l'exercici de poders públics i que per tant es troba legitimada, des de la perspectiva de la legislació sobre protecció de dades personals, per a sol·licitar a les entitats bancàries corresponents que els hi facilitin les dades de contacte indispensables (nom i número de telèfon o correu electrònic) d'aquells clients seus que, sense constar com a titulars (però sí essent interessats) dels drets funeraris de nínxols i sepultures ubicats en cementiris gestionats per XXXX satisfan les taxes de conservació que hi estan associades, amb l'única finalitat possibilitar-ne el contacte per informar-los sobre la seva situació, la possibilitat de regularitzar-la i de les conseqüències de no fer-ho?"

B) En cas contrari, es considera aplicable alguna altra base jurídica, diferent de la del consentiment del propi interessat, per a legitimar el tractament de dades indicat?"

Analitzada la petició, que no s'acompanya de més informació, vista la normativa vigent aplicable i d'acord amb l'informe de l'Assessoria Jurídica, es dictamina el següent:

I

(…)

II

El Reglament (UE) 2016/679 del Parlament i del Consell, de 27 d'abril de 2016, relatiu a la protecció de les persones físiques pel que fa al tractament de dades personals i a la lliure circulació d'aquestes dades i pel qual es deroga la Directiva 95/46/CE (Reglament general de protecció de dades), d'ara endavant RGPD, preveu que les seves disposicions són d'aplicació als tractaments que es duiguin a terme sobre qualsevol informació *“sobre una persona física identificada o identificable («el interesado»); se considerará persona física identificable toda persona cuya identidad pueda determinarse, directa o indirectamente, en particular mediante un identificador, como por ejemplo un nombre, un número de identificación, datos de localización, un identificador en línea o uno o varios elementos propios de la identidad física, fisiológica, genética, psíquica, económica, cultural o social de dicha persona”* (arts. 2.1 i 4.1).

Per altra banda, l'article 4.2) de l'RGPD considera *“«tratamiento»: cualquier operación o conjunto de operaciones realizadas sobre datos personales o conjuntos de datos personales, ya sea por procedimientos automatizados o no, como la recogida, registro, organización, estructuración, conservación, adaptación o modificación, extracción, consulta, utilización, comunicación por transmisión, difusión o cualquier otra forma de habilitación de acceso, cotejo o interconexión, limitación, supresión o destrucción”*.

El tractament de les dades identificatives dels titulars dels comptes bancaris a partir dels quals es gestiona el pagament de les taxes associades als drets funeraris, amb la finalitat de possibilitar-ne el contacte per informar-los sobre aspectes relacionats amb la titularitat dels drets funeraris, la possibilitat de regularitzar-los i les conseqüències de no fer-ho està sotmesa als principis i garanties de la normativa de protecció de dades personals (l'RGPD i Llei orgànica 3/2018, de 5 de desembre, de protecció de dades personals i garantia dels drets digitals (d'ara endavant, LOPDGDD)).

L'RGPD disposa que tot tractament de dades personals ha de ser lícit, lleial i transparent en relació amb l'interessat (article 5.1.a)) i, en aquest sentit, estableix un sistema de legitimació del tractament de dades que es fonamenta en la necessitat de què concorri alguna de les bases jurídiques establertes al seu article 6.1, entre les quals l'apartat e) preveu el supòsit que el tractament sigui necessari per al compliment d'una missió realitzada en interès públic o en l'exercici de poders públics conferits al responsable del tractament.

Tal com es desprèn de l'article 6.3 de l'RGPD i recull expressament l'article 8.2 de Llei orgànica 3/2018, de 5 de desembre, de protecció de dades personals i garantia dels drets digitals (LOPDGDD), el tractament de dades només podrà considerar-se fonamentat en aquesta base jurídica de l'article 6.1.e) de l'RGPD quan així ho estableixi una norma amb rang de llei.

Escau doncs analitzar el marc normatiu aplicable a la matèria per determinar si existeix base jurídica, en concret, en base a l'article 6.1.e) de l'RGPD.

Atès que la consulta es refereix al tractament de dades personals en la gestió del servei de cementiris, cal tenir en compte les previsions de la normativa de règim local, en concret, la Llei 7/1985, de 2 d'abril, Reguladora de les Bases del Règim Local (en endavant, LBRL), el Decret Legislatiu 2/2003, de 28 d'abril, pel qual s'aprova el Text refós de la Llei municipal i de règim local de Catalunya (en endavant, TRLMRC), i totes les altres disposicions específiques i complementàries.

D'acord amb l'article 85.1 de l'LBRL, són serveis públics locals aquells que presten les entitats locals en l'àmbit de les seves competències.

L'article 25.2.k) de l'LBRL estableix que els municipis exerceixen en tot cas com a competències pròpies, en els termes que prevegi la legislació estatal i autonòmica, i entre altres, en matèria de cementiris i activitats funeràries. Alhora, pel que fa a aquesta competència, l'article 26.1.a) de l'LBRL preveu que tots els municipis, independentment del nivell de la població, han de prestar com a mínim el servei de cementiri. En termes similars també ho recullen els articles 66.3.j) i 67.a) del TRLMRLC.

La facultat d'establir el sistema de gestió dels serveis públics correspon a la potestat d'autoorganització de l'ens local (art. 4.1.a de l'LBRL), el qual ha de gestionar-los directament o indirectament, per exemple mitjançant la modalitat de gestió directa a través d'una societat mercantil local amb capital social íntegrament públic (articles 85.2 de l'LBRL i 249 del TRLMRLC).

En el cas que ens ocupa, l'Ajuntament ha constituït una societat mercantil local amb capital social íntegrament públic, la qual té com a objecte social la gestió, desenvolupament, i explotació dels serveis d'incineració i de cementiri municipal, incloent-hi entre altres la gestió i explotació dels cementiris, l'atorgament i transmissió de la concessió de drets funeraris sobre sepultures i lloguer de sepultures (art. 1 i 2 dels estatuts).

A través de l'Ordenança de cementiris de l'Ajuntament, es regulen diverses qüestions relacionades amb la gestió dels cementiris, com ara la transmissió del dret funerari, matèria objecte de la consulta.

Segons l'article 19.2 de l'Ordenança de cementiris (d'ara endavant, l'ordenança) correspon a l'Ajuntament o entitat gestora en qui delegui, entre altres, la resolució dels expedients sobre la titularitat i ús dels drets funeraris.

El dret funerari sobre l'ús dels nínxols, sepultures i osseres neix per l'acte de concessió i el pagament de la tarifa establerta en la corresponent Ordenança fiscal (art. 19.1 de l'ordenança), i resta garantit mitjançant la seva inscripció en el Llibre Registre del Cementiri, i en el fitxer informàtic general de l'Oficina de Cementiris, i per l'expedició del títol nominatiu de cada sepultura (art. 22).

El Llibre Registre del Cementiri comprèn, entre altres, el registre general de sepultures i parcel·les, en el qual ha de constar diversa informació, com ara, el nom, cognoms i domicili del titular de la sepultura; nom i cognoms i domicili del beneficiari designat, en el seu cas, pel titular; i les successives transmissions per actes *inter vivos* o *mortis causa* (arts. 12 i 23.1 de l'ordenança).

El règim jurídic de la concessió del dret funerari es troba recollit a partir de l'article 37 i següents de l'ordenança. En el cas particular, interessa l'anàlisi de l'article 41 de l'ordenança, el qual preveu el següent:

“1. A la mort del titular del dret funerari, el beneficiari designat, els hereus testamentaris o aquells a qui correspongui ab intestato estaran obligats a traspassar-lo a favor propi compareixent davant de l'Ajuntament o entitat gestora en qui delegui amb els documents justificatius de la transmissió. [...]

“2. Transcorregut el termini d'un any de l'òbit del titular del dret funerari sense haver-ne sol·licitat la transmissió, s'imposaran les següents limitacions:

a. No autorització de trasllat de restes.

b. No concessió de lloguers provisionals.

c. Podrà autoritzar-se la inhumació sempre que en el mateix moment s'efectuï la transmissió del dret funerari.”

La societat mercantil local exposa a la consulta que hi han hagut casos en què en la mort del titular del dret funerari, no s'ha complert el que preveu l'article 41.1 de l'ordenança. Això afecta el normal funcionament del servei públic perquè, segons es considera a la pròpia consulta, no consta a l'expedient qui és la persona titular del dret funerari. En alguns casos, si bé consta que hi ha alguna persona que satisfà les taxes associades als drets funeraris, són domiciliacions anteriors a la normativa SEPA, i no disposen d'eines pròpies per poder identificar-la amb l'objectiu de regularitzar la situació.

Cal tenir en compte les previsions de l'Ordenança per prestacions patrimonials de caràcter públic no tributari dels serveis de cementiris (BOPB, 5 de febrer de 2021), a partir la qual s'estableixen una sèrie de contraprestacions econòmiques per les prestacions patrimonials de caràcter públic no tributari per la gestió, desenvolupament i prestació de serveis de cementiris, com ara la conservació i neteja de vials, xarxa de clavegueram, jardineria i edificis dels cementiris, o bé els actes derivats de la titularitat del dret funerari (art. 1 i 2). Els obligats al pagament d'aquestes contraprestacions són les persones adquirents dels drets funeraris, les persones titulars, tenidors o sol·licitants, segons que es tracti de primera adquisició o posteriors transmissions de drets funeraris, d'actes derivats del dret funerari, o de la prestació dels serveis (art. 3).

Alhora, també cal tenir en compte el que preveu el Reglament (UE) número 260/2012 del Parlament Europeu i del Consell de 14 de març de 2012 pel qual s'estableixen els requisits tècnics i empresarials per a les transferències i deutes domiciliats en euros, en vigor des del 30 de març de 2012.

L'article 5.3.a) del Reglament 260/2012 disposa que, en relació amb els deutes domiciliats, s'ha de garantir el següent:

“i) que el beneficiario facilite los datos que se especifican en el punto 3, letra a), del anexo en el primer adeudo domiciliado y en un adeudo domiciliado aislado, así como en cada adeudo domiciliado sucesivo,

ii) que el ordenante dé su consentimiento tanto al beneficiario como al proveedor de servicios de pago del ordenante (directa o indirectamente a través del beneficiario); que las órdenes, así como toda posible modificación o cancelación posterior, queden en poder del beneficiario o de un tercero por cuenta de este, y que el proveedor de Servicios de pago informe al beneficiario de esta obligación de conformidad con los artículos 41 y 42 de la Directiva 2007/64/CE;"

El punt 3.a de l'annex del Reglament 260/2012 preveu que, pel que fa als deutes domiciliats, el beneficiari ha de facilitar el nom de l'ordenant, en cas de disposar-lo, entre altra informació.

D'acord amb el que preveu l'article 6.2 del Reglament 260/2012, no més tard de l'1 de febrer de 2014, els deutes domiciliats s'havien d'ajustar, entre altres, als requisits que acabem de citar.

En resum, sobre la base del que s'ha exposat, tots els cementiris gestionats per la societat municipal han de gestionar un Llibre Registre del Cementiri en el qual, entre altres, ha de constar els noms i cognoms i domicili del titular de les sepultures. A la mort del titular del dret funerari sense acomplir amb el que preveu l'article 41 de l'ordenança de cementiris, en els casos anteriors a la normativa SEPA, la societat exposa no tenir mitjans propis per poder identificar la persona que satisfà les taxes associades als drets funeraris a través dels deutes domiciliats.

Davant aquesta circumstància, la societat planteja la possibilitat de recórrer a les entitats bancàries de les persones que satisfan les taxes associades als drets funeraris amb la finalitat que aquestes comuniquin els seus noms i número de telèfon o correu electrònic, amb la finalitat de poder comunicar-se amb elles, informar-les sobre la situació i els efectes negatius de no regularitzar-ho. En particular, cal veure si aquest tractament estaria emparat en la base jurídica de l'article 6.1.e) de l'RGPD.

III

La base jurídica de l'article 6.1.e) de l'RGPD fa referència als casos en què el tractament de dades personals és necessari per al compliment d'una missió realitzada en interès públic o en l'exercici de poders públics conferits al responsable del tractament.

Segons el considerant 45 de l'RGPD, el dret de la Unió o dels estats membres han de determinar si el responsable del tractament que realitza una missió en interès públic o en l'exercici de poders públics ha de ser una autoritat pública o una altra persona física o jurídica de dret públic, o, quan es faci en interès públic, de dret privat.

Cal tenir en compte que l'RGPD no dona un concepte d'autoritat o organisme públic. No obstant això, pot servir com a criteri orientador el posicionament del Grup de Treball de l'Article 29 (d'ara endavant, el GT29) en el seu document "*Directrices sobre los delegados de protección de datos (DPD)*", revisat per últim cop i adoptat el 5 d'abril de 2017, i en el qual s'estableix el següent:

"El RGPD no define qué constituye una «autoridad u organismo público». El Grupo de Trabajo del artículo 29 considera que dicha noción debe determinarse en virtud del Derecho nacional. Por consiguiente, las autoridades y organismos públicos incluyen las autoridades nacionales, regionales y locales, pero además el concepto, con arreglo a la legislación nacional aplicable, normalmente incluye también una serie de organismos regidos por el derecho público.[...]"

Una labor pública puede llevarse a cabo, y la autoridad pública puede ejercerse, no solo por las autoridades y organismos públicos sino también por otras personas físicas o jurídicas regidas por el derecho público o privado, en sectores como, según la legislación nacional de cada Estado miembro, los servicios de transporte público, el suministro de agua y energía, las infraestructuras viarias, la radiodifusión pública, la vivienda pública o los órganos disciplinarios de las profesiones reguladas”.

Així, el GT29 considera que ha de ser l'ordenament intern de cada estat el que determini quins subjectes han d'entrar dins de la categoria d'autoritat pública. Òbviament, quan es tracti de subjectes que exerceixen poders o potestats públiques s'hauran d'incloure necessàriament dins d'aquesta categoria.

En l'ordenament intern, tampoc trobem una definició del que cal entendre per “autoritat pública”. Per contra, sí que es defineix de forma clara les entitats que tenen la consideració d'administració pública.

D'acord amb l'article 2.3 de la Llei 40/2015, d'1 d'octubre, de règim jurídic del sector públic, tenen la consideració d'administració pública:

- L'Administració General de l'Estat.
- Les administracions de les comunitats autònomes.
- Les entitats que integren l'administració local.
- Qualsevol organisme públic o entitat de dret públic vinculats o dependents de les administracions públiques.

Sens perjudici que més enllà del concepte d'administració pública hi pugui haver altres entitats a les quals se'ls hagi de reconèixer la condició d'autoritat pública, sembla obvi que a totes les entitats que tinguin la consideració d'administració pública se'ls hauria de reconèixer la condició d'autoritat pública als efectes de l'RGPD.

Aquest és el cas de l'Ajuntament, ens local, quant a les competències que la normativa de règim local li atribueix. Però, no obstant això, en el cas particular qui tramet la consulta és la societat. Societat mercantil local amb capital social íntegrament públic, i la qual en principi no té la consideració d'administració pública d'acord amb el concepte d'administració pública establert per la Llei 40/2015.

No obstant això, segons es desprèn dels criteris del GT29, el concepte d'autoritat o organisme públic s'ha d'entendre en sentit ampli, de manera que inclogui també altres persones físiques o jurídiques que es regeixen pel dret públic o privat en determinats sectors, com ara el transport públic o el subministrament d'aigua i energia. Des del punt de vista del que ens interessa en aquest dictamen, entre aquestes entitats es poden veure incloses aquelles que gestionen el servei públic local relatiu als cementiris i activitats funeràries en la mesura que tenen encarregada la gestió d'un espai de domini públic i que comporta l'exercici d'unes certes potestats públiques.

Així, sobre la base del que s'ha exposat, l'Ajuntament està habilitat per tractar dades personals en l'àmbit de la gestió dels cementiris, quan la finalitat sigui la pròpia gestió del servei públic en els termes que recull la normativa. I, en el cas que l'ens local hagi optat per gestionar el servei públic a partir de la modalitat de gestió directa, aquesta conclusió també seria extensible a

aquelles casos en què, com en el cas que ens ocupa, es gestiona a través d'una societat mercantil local amb capital social íntegrament públic.

En síntesi, la base jurídica de l'article 6.1.e) de l'RGPD pot ser aplicable a la societat per tractar dades personals en l'àmbit del servei públic municipal de cementiris, amb la finalitat pròpia de la gestió d'aquests. I això, d'acord amb la normativa de cementiris analitzada, comporta necessàriament tractar dades dels titulars dels drets funeraris, entre altres dades.

La concurrència de la base jurídica prevista a l'article 6.1.e) de l'RGPD requereix dues condicions addicionals. Per una banda, que les dades tinguin per objecte l'exercici d'una missió e interès públic o l'exercici de poders públics; per altra banda, que el tractament afecti només les dades necessàries per aquesta finalitat.

Pel que fa a la primera qüestió, ja ens hem referit més amunt a la naturalesa de servei públic de l'activitat encarregada a la societat municipal. Per tant, podem concloure que ens trobem davant d'una missió en interès públic. Per altra banda, també ens hem referit a determinats poders necessaris per a la gestió d'aquest servei i del domini públic. Sembla clara, per tant, la concurrència del primer dels requisits.

Pel que fa a la segona qüestió, sembla clar que la gestió dels drets funeraris requereix identificar les persones titulars d'aquests drets, tal com es desprèn de l'obligació prevista a l'article 41.1 de l'Ordenança de cementiris). I això fins al punt que, com hem vist, ateses les facultats que la normativa reconeix a la societat en matèria de cementiris, el fet que es desconegui la identitat del titular pot comportar, fins i tot, la limitació del mateix dret funerari (article 41.2 de l'ordenança de cementiris).

Per altra banda, i centrant-nos en el fet que la informació es vol sol·licitar a les entitats bancàries que han efectuat el pagament, cal tenir en compte que, d'acord amb la normativa europea sobre les transferències i deutes domiciliats en euros (Reglament 260/2012), amb data límit d'aplicació l'1 de febrer de 2014, la identificació de qui domicilia un pagament és necessària en la mesura que, d'acord amb aquesta normativa, per a domiciliar-se el pagament el beneficiari (en aquest cas la societat municipal) ha de disposar del consentiment de l'ordenant (qui satisfà les taxes associades als drets funeraris) en els termes de l'article 5.3.a.ii del Reglament 260/2012, o bé els documents relatius a la modificació o cancel·lació d'aquesta ordre de pagament.

És a dir, el cobrament dels deutes únicament es poden domiciliar si, entre altres requeriments, la societat disposa del document a partir el qual consta el consentiment del titular del dret funerari, la modificació (com ara, el canvi de titular) o la cancel·lació posterior, per a la qual cosa independentment del supòsit que sigui, és necessari que la societat conegui la identitat del titular que fa la transferència, per poder-se fer efectiva l'ordre de pagament.

Això permet concloure que la identitat de la persona que ha ordenat el pagament és una dada necessària als efectes de l'exercici de a funció pública a la qual va associat el pagament. En conseqüència estaria habilitada la seva comunicació a la societat per part de l'entitat bancària.

IV

Quant a les dades relatives al telèfon i el correu electrònic de les persones que han fet el pagament, cal analitzar, en primer lloc, si un cop conegui la seva identitat la societat municipal pot comprovar en els seus fitxers si el titular ja hi consta com a titular d'un altre títol de dret funerari, als efectes de poder emprar les dades que ja hi constin als efectes de posar-s'hi en contacte per a la gestió dels drets funeraris dels quals encara no en consti el titular actualitzat.

Això requereix fer una anàlisi, des de la perspectiva del principi de finalitat (art. 5.1.b RGPD) segons el qual les dades només es poden recollir amb finalitats determinades, explícites i legítimes i no es poden tractar ulteriorment de manera incompatible amb aquests fins. Als efectes de valorar aquesta compatibilitat, cal tenir en compte el que preveu l'article 6.4 de l'RGPD:

“Cuando el tratamiento para otro fin distinto de aquel para el que se recogieron los datos personales no esté basado en el consentimiento del interesado o en el Derecho de la Unión o de los Estados miembros que constituya una medida necesaria y proporcional en una sociedad democrática para salvaguardar los objetivos indicados en el artículo 23, apartado 1, el responsable del tratamiento, con objeto de determinar si el tratamiento con otro fin es compatible con el fin para el cual se recogieron inicialmente los datos personales, tendrá en cuenta, entre otras cosas:

- a) cualquier relación entre los fines para los cuales se hayan recogido los datos personales y los fines del tratamiento ulterior previsto;*
- b) el contexto en que se hayan recogido los datos personales, en particular por lo que respecta a la relación entre los interesados y el responsable del tratamiento;*
- c) la naturaleza de los datos personales, en concreto cuando se traten categorías especiales de datos personales, de conformidad con el artículo 9, o datos personales relativos a condenas e infracciones penales, de conformidad con el artículo 10;*
- d) las posibles consecuencias para los interesados del tratamiento ulterior previsto;*
- e) la existencia de garantías adecuadas, que podrán incluir el cifrado o la seudonimización”*

Sobre això, el considerant 50 de l'RGPD disposa el següent:

“El tratamiento de datos personales con fines distintos de aquellos para los que hayan sido recogidos inicialmente solo debe permitirse cuando sea compatible con los fines de su recogida inicial. En tal caso, no se requiere una base jurídica aparte, distinta de la que permitió la obtención de los datos personales. Si el tratamiento es necesario para el cumplimiento de una misión realizada en interés público o en el ejercicio de poderes públicos conferidos al responsable del tratamiento, los cometidos y los fines para los cuales se debe considerar compatible y lícito el tratamiento ulterior se pueden determinar y especificar de acuerdo con el Derecho de la Unión o de los Estados miembros. [...] Con objeto de determinar si el fin del tratamiento ulterior es compatible con el fin de la recogida inicial de los datos personales, el responsable del tratamiento, tras haber cumplido todos los requisitos para la licitud del tratamiento original, debe tener en cuenta, entre otras cosas, cualquier relación entre estos fines y los fines del tratamiento ulterior previsto, el contexto en el que se recogieron los datos, en particular las expectativas razonables del interesado basadas en su relación con el responsable en cuanto a su uso posterior, la naturaleza de los datos personales, las consecuencias para los interesados del tratamiento

ulterior previsto y la existencia de garantías adecuadas tanto en la operación de tratamiento original como en la operación de tratamiento ulterior prevista.”

Prenent en consideració les circumstàncies de l'article 6.4 de l'RGPD, per tal de determinar si el tractament amb una altra finalitat és compatible amb la finalitat per la qual es varen recollir inicialment les dades personals (gestió d'un dret funerari) per a la gestió d'un altre dret funerari diferent, convé tenir en compte que en ambdós casos respon a la necessitat de gestionar el servei públic de cementiris.

Pel que fa al context en què es varen recollir les dades personals i, en particular, la relació entre els interessats i la societat municipal, és evident que són coincidents en la mesura que la societat gestiona el servei públic de cementiris i, en aquest sentit, atès que no ha facilitat a la societat unes dades de contacte diferents per a la gestió dels diversos drets funeraris que l'afecten, el titular del dret funerari sembla que ha de tenir l'expectativa que la societat es posi en contacte a través de la informació de contacte que ha facilitat.

Quant a la naturalesa de les dades personals que es volen tractar, el telèfon i el correu electrònic, no són categories especials de dades i no comporten una especial ingerència per les persones afectades sempre que la seva utilització es limiti a la gestió dels drets funeraris.

Pel que fa a les conseqüències per als interessats derivades del tractament, no sembla que hagin de ser negatives. Ans al contrari la regularització que es pugui dur a terme un cop establert el contacte pot permetre l'aixecament de les limitacions imposades per raó de les previsions de l'article 41.2 de l'ordenança de cementiris. És a dir, en tot cas les conseqüències per als interessats no són negatives.

En conseqüència, el tractament de les dades de contacte dels titulars a partir de la informació que consta als fitxers de la societat municipal seria compatible d'acord amb l'article 6.4 de l'RGPD. En aquest cas no seria necessari acudir a les dades de contacte de les quals pugui disposar l'entitat bancària a través de la qual s'hagi fet la transferència.

Per als casos en què la societat no disposi de les seves dades de contacte per a la gestió d'altres drets funeraris, cal tenir en compte que, d'acord amb l'article 2.2.b) de la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, del Procediment Administratiu Comú de les Administracions Públiques (LPAC), la societat, en exercici de les potestats públiques que tingui encomanades, està sotmesa a la normativa de procediment administratiu.

I, en aquest sentit, convé tenir en compte la previsió de l'article 41.4 de l'LPAC, segons el qual:

“En los procedimientos iniciados de oficio, a los solos efectos de su iniciación, las Administraciones Públicas podrán recabar, mediante consulta a las bases de datos del Instituto Nacional de Estadística, los datos sobre el domicilio del interesado recogidos en el Padrón Municipal, remitidos por las Entidades Locales en aplicación de lo previsto en la Ley 7/1985, de 2 de abril, reguladora de las Bases del Régimen Local”.

I, també, la previsió de l'article 16.3 de l'LBRL (i en termes similars, l'article 40.3 del TRLMRC), el qual preveu el següent:

“Los datos del Padrón Municipal se cederán a otras Administraciones públicas que lo soliciten sin consentimiento previo al afectado solamente cuando les sean necesarios para el ejercicio de sus respectivas competencias, y exclusivamente para asuntos en los que la residencia o el domicilio sean datos relevantes.[...]”

Prenent en consideració la possibilitat de la societat municipal d'accedir a les dades identificatives dels titulars, els mecanismes que preveuen aquests articles que acabem de citar poden permetre que la societat pugui accedir a la dada relativa al domicili habitual dels titulars, i així poder adreçar-s'hi amb la finalitat d'informar -los de les circumstàncies a què fa referència la consulta i, si escau, demanar-los altres dades de contacte que siguin necessàries amb aquesta finalitat.

No obstant això, és cert que hi poden haver casos en què aquesta comunicació no sigui possible perquè els titulars no estiguin registrats en cap de les bases de dades de l'Institut Nacional d'Estadística.

Per això, i per al cas que les vies exposades fins ara no permetin obtenir les dades necessàries per posar-se en contacte amb les persones interessades, caldrà analitzar la qüestió plantejada a la consulta, això és, el tractament de la informació de contacte dels titulars a partir de la comunicació per part de les entitats bancàries, el qual ha de superar el judici de compatibilitat de l'article 6.4 de l'RGPD.

Així, pel que fa a la relació entre les finalitats per a les quals s'han recollit les dades personals i les finalitats del tractament posterior previst, així com el context de la recollida, cal tenir en compte que les entitats bancàries, sens perjudici d'altres tractaments que puguin dur a terme, principalment tracten les dades dels seus clients amb la finalitat de gestionar la relació contractual, quant els productes, serveis bancaris, financers o d'assegurança contractats.

Tot i que aquesta finalitat no és coincident amb la del tractament que vol dur a terme la societat municipal, en la mesura que la gestió de la relació contractual, a l'efecte que ens interessa en aquest cas, inclou la prestació de serveis de pagament, relatiu a les operacions de pagament de les taxes associades als drets funeraris, es pot considerar que hi ha una relació entre ambdues finalitats en la mesura que les dades a les quals vol accedir la societat es tracten, entre altres, per a la notificació dels pagaments domiciliats associats a la titularitat de drets funeraris.

Per altra banda, en relació amb la naturalesa de les dades personals, i les possibles conseqüències per als interessats del tractament posterior previst, tal com s'ha sostingut més amunt, les dades relatives al telèfon i el correu electrònic no són categories especials de dades i no comporten una especial ingerència per les persones afectades sempre que la seva utilització es limiti a la gestió dels drets funeraris. Igualment, a priori, tal com s'ha exposat no sembla que hagin de ser negatives. És a dir, no sembla que hagi de comportar una intrusió significativa al dret a la protecció de dades dels interessats, especialment en la mesura que la societat vol tractar-les amb fi d'aixecar les limitacions imposades sobre els drets funeraris.

No obstant això, sí que és cert que les persones afectades no sembla que hagin de tenir l'expectativa que les dades de contacte que han facilitat a la seva entitat bancària puguin ser cedides a terceres persones, encara que siguin persones a les quals hagi fet un pagament a través dels serveis de l'entitat bancària.

Per això, com a garantia, o mesura que actuaria com a salvaguarda adequada per compensar el canvi de finalitat (art. 6.4.e), caldria que amb caràcter previ a la comunicació a la societat de la dada del telèfon o el correu electrònic, l'entitat bancària ofereixi, amb una antelació raonable, als titulars la possibilitat d'oposar-se a aquest tractament, tal com apunta, per exemple, el Dictamen GT29 3/2013 sobre la limitació de la finalitat.

D'acord amb això, i en la mesura que amb caràcter previ s'hagi intentat sense èxit les altres vies exposades es podria considerar proporcionat i compatible aquest tractament.

Per acabar, cal recordar que la societat ha de comunicar als titulars dels drets funeraris afectats la informació sobre el tractament de dades a la qual fa referència l'article 14.1 de l'RGPD, entre altres, la font d'on s'han obtingut les dades personals, en la primera comunicació que dugui a terme amb l'interessat (art. 14.3.b) RGPD).

D'acord amb les consideracions fetes en aquests fonaments jurídics en relació amb la consulta plantejada, es fan les següents,

Conclusions

La sol·licitud de la societat mercantil local, a les entitats bancàries, de les dades d'identificació de les persones que han fet transferències bancàries per al pagament de drets funeraris dels quals no en consti la titularitat actualitzada pot estar emparat en la base jurídica de l'article 6.1.e) de l'RGPD.

Pel que fa a les dades relatives al telèfon i l'adreça de correu electrònic de la persona que ha fet el pagament, un cop coneguda la seva identitat es considera compatible la utilització de les dades de contacte que la mateixa entitat tingui per a la gestió d'altres drets funeraris, com també la possibilitat de posar-se en contacte amb la persona interessada emprant les dades que consten al Padró municipal d'habitants o a les bases de dades de l'INE, per tal que sigui la persona afectada qui les faciliti.

En última instància, i de manera subsidiària respecte les vies que s'acaben d'exposar, la comunicació per part de les entitats bancàries de les dades de contacte de les persones que han efectuat els pagaments pot considerar-se compatible si amb caràcter previ es garanteix del dret de la persona afectada a oposar-s'hi.

Barcelona, 21 de març de 2022